

Genealogie is 'in'. Iedereen is op zoek naar zijn voorouders, verzamelt namen en data. Dat levert weelderige stambomen op met wortels tot in het verre verleden. Vaak ontbreekt dan het belangrijkste: het verhaal áchter de data. Peter Luijtens familieverhaal 'Heerlijk Leven' laat zien hoe het óók kan.

Meer dan een familieportret

SITTARD
DOOR GUUS URLINGS

Hoe het precies begonnen is? Peter Luijten (65) hoeft er niet lang over na te denken. „Op een novemberdag in 1986”, zegt hij. „Mijn moeder gaf me toen een pakketje, gewikkeld in vergeeld pakpapier. Ik pakte het uit, en toen stond ik oog in oog met mijn grootouders. Twee antieke portretfoto's, ingelijst, uit 1914, toen ze nog jong waren. Ik had die portretten dertig jaar eerder, toen ik een jaar of vijf was, op straat gevonden tussen de rommel die opa langs de straat klaar had gezet voor de reinigingsdienst toen ze gingen verhuizen. Ik was dat zelf alweer vergeten, maar 'jij wilde ze toen graag hebben, dus heb ik ze voor je bewaard', zei mijn moeder.”

Speurtocht

Luijten gaf de portretten een plekje in zijn werkkamer. Ze riepen herinneringen op aan zijn prille jeugd. „Ik werd nieuwsgierig, praatte met mijn ouders, andere familieleden, en verzamelde zo steeds meer flarden van vroeger. Flarden die telkens weer nieuwe vragen oproepen. En eer ik het wist zat ik middenin een speurtocht naar mijn voorouders.”

Het resultaat van dat speurwerk - hij deed er dertig jaar over, met onderbrekingen, „want ik had ook nog een gezin en een baan...” - is nu vastgelegd in het lijvige boekwerk *Heerlijk Leven - Vier eeuwen Luijten in Zuid-Limburg*.

Een verhaal, inderdaad. Of liever: een bundel verhalen over een heel gewone Limburgse familie - kleine boeren, schoenmakers, fabrieksarbeiders - en hun tijd, hun leven, hun óverleven. „Want ze hebben in de loop der eeuwen ook heel wat ellende over zich heen gekregen.”

Waarom dan die titel *Heerlijk Leven*?

„Dat is een beetje dubbel. Eigenlijk een aansporing aan de huidige generaties om eens na te denken over hoe heerlijk hun leven is, vergeleken met dat van hun voorouders.”

Zestiende eeuw

Zoals elke beginnende amateurgenealoog richtte Peter Luijten zich in eerste instantie vooral op het vinden van namen van zo veel mogelijk voorouders, op geboorte-, huwelijks- en overlijdensdata. „En natuurlijk op de spannende vraag: hoe ver kun je teruggaan in de tijd?” Dat bleek in Luijtens geval tot ongeveer het midden van de zestiende eeuw te zijn. „In 1585 kwam de naam van een van mijn verre voorouders, toevallig óók een Peter Luijten, voor op een lijst van belastingbetalers in Geleen.” Dat klinkt simpel. Maar, zoals gezegd, er zit dertig jaar speurwerk achter. Dertig jaar van vallen en opstaan, veel geduld, zoeken en nog eens zoeken.

Ik heb 't geraamte - een stamboom is eigenlijk niet meer dan dat - vlees op de botten gegeven.

Peter Luijten

„Maar toen ik die speurtocht min of meer naar tevredenheid had afgesloten, toen de stamboom van de familie op papier stond, drongen zich nieuwe vragen op. Hoe leefden al die mensen eigenlijk in hun tijd? Om die vraag te beantwoorden, heb ik heel veel schepenbankdossiers doorgeploegd - speciaal daarvoor heb ik in Groningen, waar ik toen woonde, een cursus paleografie (het ontcijferen van oud schrift) gevolgd - en bergen achtergrondinformatie gelezen over de geschiedenis van het 'hartland' van de familie, Zuid-Limburg. Zo heb ik het geraamte - want een stamboom is eigenlijk niet meer dan dat - langzaam maar zeker vlees op de botten gegeven, er een verhaal omheen geboetseerd dat het boek veel breder maakt dan alleen een familiegeschiedenis.”

Samenleving

Het resultaat mag er wezen. Wie het welen wee van de familie Luijten door de eeuwen heen volgt, leest in wezen het verhaal van de 'gewone' Zuid-Limburger in de jaren 1550-1950. Het verhaal over - bijvoorbeeld - de omschakeling van een agrarische samenleving naar een industriële, beeldend verteld aan de hand van de Luijtens-tak die in Wyck (Maastricht) neerstreek en daar generaties lang arbeiders en arbeidsters aan de aardewerkfabrieken van Regout (Céramique) leverde. Maar *Heerlijk Leven* biedt nog veel meer. Misschien het belangrijkste: hoe genealogisch onderzoek behalve tot veel data ook tot veel mooie verhalen kan leiden.

Heerlijk Leven - Vier Eeuwen Luijten in Zuid-Limburg. Door Peter Luijten. Uitgeverij Skrpt (bestellen: www.skrpt.nl). Prijs 27,95 euro (beperkte oplage).

De portretten waarmee het begon: Peter Luijtens opa Petrus Servatius Luijten (1892-1976) en zijn vrouw - toen nog verloofde - Anna Maria Janssen (1888-1975).

Linkerpagina: familiefoto bij gelegenheid van het huwelijk van Leen Luijten (de Wyckse tak) en Jan van den Dungen in 1924. Van de mensen op de foto werkten er zeker 21 op de Céramique.

